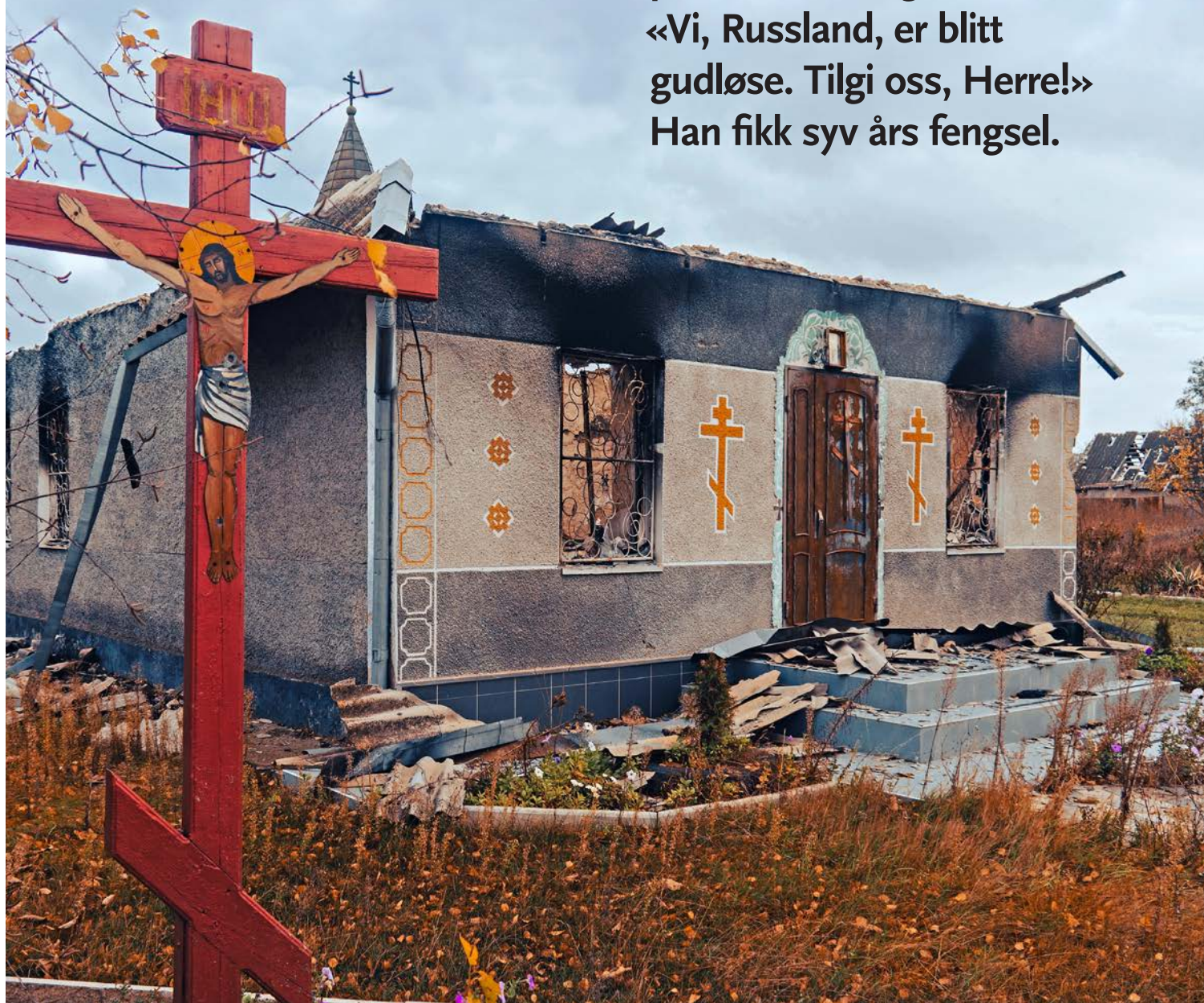

**Russisk kristen skrev
protest mot krigen:
«Vi, Russland, er blitt
gudløse. Tilgi oss, Herre!»
Han fikk syv års fengsel.**

Jordskjelv: Reiser telt, baker brød og deler ut mat **2** | Leder: Vår nye misjon bak jernteppet **3**
Sri Lanka: Pastor ble banket opp **4** | Konfliktene deler Sri Lanka lenge etter borgerkrigen **6**
Belarus: Med kristen tro i kamp mot diktaturet **14** | Trosfrihet: Stefanusalliansen er etterspurt **18**

REISER TELT, BAKER BRØD

Team fra First Hope Association ser smil i barneansikter. Foto: First Hope Association

De baker tusenvis av brød hver eneste dag og har satt opp 7000 telt til mennesker som mistet alt under jordskjelvene som rammet Tyrkia og Syria.

TEKST: STEFANUSALLIANSEN

■ **Flere team** fra den kirkelige hjelpeorganisasjonen First Hope Association i Tyrkia kastet seg rundt for å hjelpe overlevende etter det første jordskjelvet 6. februar. Stefanusalliansen støtter organisasjonen.

Flere tusen telt

- 7000 telt er satt opp i Hatay-provinsen. «Det har vært en stor glede å se at tusenvis av mennesker har fått et sted å være».
- Frivillige fra First Hope bidro med avgjørende hjelp slik at den kirkelige hjelpeorganisasjonen Samaritan' s Purse tidlig fikk satt opp et teltsykehus i Hatay. Fra 1. april er sykehuset overført til det tyrkiske helsedepartementet. På de seks ukene First Hope bidro, ble 8300 pasienter behandlet og 270 operasjoner utført. First Hope bidro blant annet med logistikk og forsyninger, med å skaffe nødvendige tillatelser og med tolking for utenlandske leger. «Det var en storartet mulighet til å vise Guds nåde og kjærlighet», skriver First Hope i en rapport.
- I Hatay har de satt opp en rekke telt for barn, til hjelp mot traumer og frykt som de opplevde da alt rundt

dem raste sammen. Teltene skal gjøres om til telt for skolegang og undervisning. «Her er det skapt muligheter for lek, lesing, dans, øvelser og sang.»

- Til påske hadde First Hope installert 60 mobile hygiene-kontainere på ulike steder. 60 til er på vei. Her er det toaletter, dusjer og vaskemaskiner.
- I Kahramanmaras har First Hope tre bakerier som hver produserer 9000 brød hver dag. En tilsvarende tjeneste skal bygges opp i Hatay.

” Vi har sett smilene igjen i barns ansikter.

Kirkelig partner i Syria

Barns smil

I Syria har våre 20 lokale kirkelige partnere sørget for vinterutstyr som tepper, gensere, vinterjakker, hygiene-sett og mat til over 4000 familier, hovedsaklig i Aleppo og Latakia. I Syria kom jordskjelvene på toppen av et kolerautbrudd og en katastrofal økonomisk situasjon og humanitær krise etter 12 års ødeleggende krig. Våre kirkelige partnere hjelper overlevende som har fått tak over hodet i teltleire, skoler og andre midlertidige oppholdssteder.

– Vi har prøvd å gi overlevende litt omsorg og sett smilene igjen i barns ansikter, melder våre partnere fra Syria. ■

Les mer

På våre nettsider kan du lese mer om våre kirkelige partners hjelpeinnsats.
www.stefanus.no

Utgiver:

Stefanusalliansen

Adresse: Trondheimsveien 137,
pb 6603 Rodeløkka,
0502 Oslo

post@stefanus.no

Telefon:

23 40 88 00

Ansv. redaktør: Johannes Morken
jm@stefanus.no**Redaksjon:**Hilde Skaar Vollebæk,
Marianne Haugerud,
Eva Frydenborg**Framsidedfoto:**Bomberamma kyrkje
aust i Ukraina.

Foto: Shutterstock

Design:

Von: Bendik Schøien

Trykk:

Kai Hansen Trykkeri

Opplag:

16 500

Gavekonto:

3000 14 57922

VIPPS:

19013

Stefanusalliansen er en misjons- og menneskerettsorganisasjon med et særskilt fokus på trosfrihet.

Synspunkter i artikler står for forfatters og intervjuobjektors regning. Stefanusalliansens meninger kommer til uttrykk i artikler skrevet av staben.

Vi følger personopplysningsloven.

Magasinet kommer gratis sju ganger i året.
Bestill med SMS: MAGASIN til 2377 eller post@stefanus.no

Tilgjengelig som podkast. Kontakt KABB:

kabb@kabb.no

www.stefanus.no
f/stefanusalliansen
@stefanusalliansen

NYTT JERNGREP I AUST

■ **Vi trudde** på ei heilt ny tid mellom aust og vest då Sovjetunionen kollapsa i 1991 og Berlinmuren og jernteppet fall. Organisasjonen vår som hadde starta som Misjon bak Jernteppet, bytta namn og vende i større grad augo mot Asia og Midtausten, for misjon og trusfridom.

Men under Vladimir Putin har Russland gradvis teke fram att jerngrepet. Dei mange som ikkje trudde det var farleg med russiske overfall på austlege Ukraina i 2014, vart i alle fall redde i februar i fjor. Brutaliteten på slagmarka er blitt følgt av russiske krigstidslover som skal knusa kritikarane. Dei som ikkje høyrer til den krigs-velsignande russisk-ortodokse kyrkja, vert pressa med tidvis hard makt.

Rett i fengsel

I Putins Russland vert kristne som protesterer mot krigen i Ukraina med hjelp av bibelvers, bøtelagde eller jamvel fengsla. I okkuperte delar av Ukraina er to gresk-katolske prestar sporlaust forsvunne medan alle kollegaene deira har måtta reisa frå landet. Baptistkyrkjer vert stengde. I Belarus overvakar KGB, det hemmelege politiet, kyrkjene og åtvarar mot kritikk av krigen. Trykket er sterkt.

I denne utgåva av Magasinet Stefanus får du vita mykje om overgrep mot trusfridommen i Russland, Belarus og okkuperte delar av Ukraina. Det varslar diverre ille.

Trappar opp

Dei siste åra har Stefanusalliansen igjen sett kor viktig det er å støtta arbeid i områda som låg bak jernteppet fram til 1991. Sjølv om vi ikkje er like tungt til stades som vi ein gong var,

støttar vi i aukande grad partnarar. Nokre av dei er i Sentral-Asia – dette er trufaste menneske som byggjer kyrkjelydar i krevjande omgjevnader.

I Sentral-Asia blei jernteppet aldri borte. Dei som måtte ha trudd at diktaturet Usbekistan var i ferd med å sleppa litt opp, fekk eit ubehageleg møte med røyndomen på påskedag i år. Politifolk braut seg inn i ei gudsteneste i ei baptistkyrkje i Karshi, sør i landet. Dei banka opp leiande kyrkjemedlemmer og arresterte tre – med bruk av elektrosjokk.

Alt dette er godt dokumentert av vår partnar, nyhendetenesta Forum 18. Dei følgjer overgrep tett mot trusfridommen i alle landa som høyrde til Sovjetunionen fram til 1991, som landa i Sentral-Asia, Russland, okkuperte delar av Ukraina og Belarus.

Hjelpa til sin rett

Dei siste åra har Stefanusalliansen også støtta juristar som i fleire land gjev juridisk hjelp til trussamfunn som møter hardhendt makt. Fleire av desse hjelparane kan vi no ikkje

Fleire av desse hjelparane kan vi no ikkje snakka høgt om, det vil vera farleg for dei.

snakka høgt om, det vil vera farleg for dei. Til det har Russlands krigsmaskin gjort trykket farleg sterkt.

Vår misjon bak dagens jernteppe er å få ut informasjon, støtta kyrkjer som ikkje går maktas ærend og hjelpa folk til sin trusfridom utan omsyn til tru. Det er livsviktig i ei mørk tid i Europa. ■

■ **Johannes Morken**
Redaktør

Tegnene etter angrepet er fremdeles synlige. Begge foto: Stefanusalliansen

» Gud har kalt meg til å bli værende. Han har sagt at kirken vår skal vokse.

Pastor Tony

FORFØLGES AV NABOER

Pastor Tony leder en husmenighet. På tross av naboers motstand nekter han å legge ned arbeidet.

TEKST: BIRGITTE MOE OLSEN, SRI LANKA

■ – **Jeg kommer opprinnelig** fra en annen del av landet, men Gud kalte meg til å opprette en menighet på dette stedet, sier Tony.

Vi sitter i stuen til pastor Tony nordøst for Colombo, hovedstaden på Sri Lanka. Stuen er romslig. Den er blitt utbygd slik at pastoren og familien kan arrangere bønne- og helbredelsesmøter og gudstjenester i sitt

eget hjem. Husmenigheten rommer rundt 80 medlemmer. Under gudstjenestene står de helt tett. Lovsangs-musikken spilles så høyt at naboene hører det.

Helbredelser i stua

Husmenigheten befinner seg i et buddhistisk nabolag. Den buddhistiske arven er svært tydelig i denne delen av landet, som er et populært pilegrimsmål. Allikevel er det noe ved den kristne troen som fanger interesse:

– Vi har mange helbredelser i menigheten, og det gjør at også buddhister oppsøker oss. Gud har gitt meg en nådegave til helbredelse, forklarer pastor Tony.

Han forteller hvordan en buddhistisk kvinne kom til et helbredelsesmøte med svulster i livmoren. Sykehuset fortalte henne at alt håp var ute, og hun var synlig trist og nedfor.

– Etter tre måneder med forbønn på våre møter, var svulstene borte, forteller Tony.

Pastor Tony har også opplevd at ektepar er blitt frelst og helbredet fra alvorlig nyresvikt – en tilstand som rammer mange i lokalsamfunnet på grunn av dårlig kvalitet på drikkevannet.

Magasinet Stefanus har ikke hatt anledning til å kontrollere fortellingene med andre kilder.

Nabokrangel

Pastor Tony har drevet menighet i 11 år, men aldri hatt problemer med sine buddhistiske naboer – ikke før i fjor. En augustkveld var flere naboer ute og festet, og Tony ble involvert i en nabokrangel. Berusede naboer endte opp med å angripe ham med spadeslag mot hodet.

Vinduene på huset ble ødelagt. Fremdeles kan blodflekker ses på gardinene. Mens Tony, kona og datteren gjemte seg i huset, var tenårings sønnen på vei hjem på sykkel. Han ble banket opp og sendt til sykehus. Sykkelen ble totalskadd. Naboene ga sønnen skylden for ståheien.

I etterkant fikk familien politibeskyttelse i to uker. Men naboene fortsatte å plage dem med trusler, og klaget til politiet for støy på gudstjenestene. Naboene oppsøkte kirkemedlemmene og truet dem slik at de ikke våget å komme til gudstjenestene og de andre samlingene.

Dessuten har Tony mottatt en utkastelsesordre fra lokale myndigheter. Noen naboer sendte inn en klage på at hjemmet hans brukes til religiøs virksomhet, noe de hevder bryter reguleringen for boligområder. I realiteten er det få eller ingen bygg som har slike tillatelser.

Disse naboene har funnet et påskudd for å drive Tony og hans familie ut av nabolaget, med hjelp fra venner i myndighetsapparatet, forteller kilder til Magasinet Stefanus.

Får hjelp

I etterkant av hendelsen har Den evangeliske alliansen på Sri Lanka (NCEASL) bistått pastor Tony med juridisk hjelp. Utkastelsesordren er blitt klaget inn til Høyesterett. Det skal ikke

være lovlig for lokale myndigheter å stenge ned religiøs virksomhet.

– Saken står på stedet hvil fordi motparten ikke har hold i sine påstander. Store deler av lokalsamfunnet støtter arbeidet vi gjør her og ønsker oss velkommen. Det er ikke noen gode grunner til at vi må dra herfra, sier pastor Tony.

I tillegg til den juridiske assistansen har Tony mottatt månedlige stipend fra NCEASL for å kompensere for lønnen han vanligvis mottar gjennom frivillige gaver. Familien har fått tilskudd for å reparere skadene på huset og installere overvåkningskamera.

Holder ut

– *Hvordan opplever familien din situasjonen?*

Pastor Tony blir tydelig berørt av spørsmålet, og holder tårene tilbake.

– Datteren min ble veldig redd etter angrepet. Hun vil helst at vi skal flytte. Men jeg vet at Gud har kalt meg til å bli værende. Han har sagt at kirken vår skal vokse. Nå går vi i gang med å bygge ut en andre etasje på huset for å få plass til flere mennesker. Naboene prøver å stoppe oss, men vi bygger i tro. ■

Naboene vil helst ha denne kristne familien og kirken deres bort. Ofre og overgripere er fra tamilminoriteten. Begge foto: Stefanusalliansen

KONFLIKTENE HERJER LENGE ETTER KRIGEN

14 år etter borgerkrigens slutt herjer konfliktene stadig på Sri Lanka. Religion står mer og mer sentralt.

TEKST: BIRGITTE MOE OLSEN, SRI LANKA

- **Sri Lanka folk**
- **Folketall:** 22 millioner
- **Folkegrupper:**
Singalesere (75 prosent), de fleste bor sentralt og i sør
Tamiler (18 prosent) i nordøst
- **Sri Lanka religion**
- **Buddhister, særlig singalesere:**
70 prosent
- **Hinduer, vesentlig tamiler:** 16 prosent
- **Kristne:** cirka 7,5 prosent, tre fjerdedeler er katolikker
- **Muslimere:** 8 prosent

■ – **Politikken styres** av KGB-singalesere. De koloniserer oss tamiler.

Utsagnet kommer fra en pensjonert journalist. KGB betyr ikke her det hemmelige politiet i dagens Belarus eller i tidligere Sovjetunionen.

KGB står for Kandy (stedsnavn) – Govi (høykaste) – Bodu (Buddhist), en slags elite av singalesere. Ifølge journalisten fra Jaffna, som er distriktssenteret i den nordligste provinsen på Sri Lanka, har tamiler lite de skulle ha sagt. Den økonomiske utviklingen, landrettigheter, yringsfrihet, tilgang til utdanning og jobb og mye annet favoriserer den singalesiske majoritetsbefolkningen, ifølge ham.

Tamil-hinduistiske landsbyer blir overtatt av buddhister fra den etniske majoriteten for å endre demografien. Hinduistiske templer og stedsnavn byttes ut med moskeer og arabiske skilt. Det er ikke bare KGB-singaleserne som er fienden lenger.

Religiøs vold

Borgerkrigen (1983-2009) mellom opprørsgruppen Tamiltigrene og den singalesiske hæren krevde mer enn 60 000 liv. Da var det en tydelig etnisk konflikt mellom majoriteten, som er singalesere, og den tamilske minoriteten. I årene etterpå har religion fått en større betydning.

Religiøs og etnisk identitet har tydelig overlapp ved at de fleste singalesere er buddhister, mens tamiler er hinduer og til dels kristne. Muslimer har andre etnisiteter. Men konfliktlinjene er ikke alltid tydelige.

Påskedag 2019 ble 269 mennesker drept i koordinerte selvmordsangrep mot kirker og hoteller. Islamistiske grupper hadde angivelig utpekt kristne og utlendinger som mål. Muslimer på Sri Lanka utsettes i ettertid for vold og diskriminering.

Under beskyttelse fra myndighetene kan nasjonalistiske buddhistmunker spre hatefulle ytringer som spesielt rammer muslimer. Dessuten er påvirkningen fra ekstreme hindu-nasjonalister fra India også økende. Stefanusalliansen fikk under vårt besøk møte en tamilsk pastorfamilie som kunne fortelle om angrep fra hindu-nasjonalistiske naboer.

Sekulær motstand

Borgerkrigen ble i 2009 avsluttet da hæren brutalt slo ned motstanden, og Tamiltigrenes leder ble drept. Tamiltigrene kjempet for politisk uavhengighet, og fikk et internasjonalt rykte for terror.

Ideologien til Tamiltigrene var sekulær: frigjøring og sosialisme. Allikevel ble religiøst språk og symboler fra hinduisme og kristendom aktivt brukt. Tamiltigrenes leder ble omtalt som en «Moses» som skulle frigjøre folket, eller som en hinduistisk gud. Kristne pastorer kunne bli rekruttert som etterretningsagenter, og ble derfor sett på med skepsis.

» Regjeringen må forstå at utvikling bare kan skje dersom tamilene inkluderes, og ikke utestenges.

Hemmelig agent

En som fikk oppleve de religiøse dynamikkene, var «Sandra» som i dag er pastor. Av sikkerhetsgrunner ønsker hun ikke å bruke sitt virkelige navn. Kvinnene rundt oss må forlate rommet før hun våger å fortelle sin historie. Det er en godt bevart hemmelighet at Sandra er en tidligere tamiltiger, altså medlem av opprørsgruppen.

Som nyrekruttert etterretningsagent fikk Sandra som 19-åring i oppdrag å holde øye med hva som foregikk i kirkene. Fordi hun var kvinne og hadde en synlig funksjonsnedsettelse, var det ingen som mistenkte henne for å tilhøre opprørsgruppen.

I tre år skulle hun kartlegge «mistenkelig virksomhet». Dette kunne være pastorer som snakket singalesisk, eller det var vestlige misjonærer. Pastorene og misjonærene kunne være agenter for fienden.

Men kirkedeltagelsen gjorde noe med Sandra. Hun ble overbevist om synd i eget liv og ønsket å bli kristen. Dette ble sett som forræderi mot Tamiltigrenes øverste leder. Å bryte med opprørsgruppen kunne koste henne livet. På mirakuløst vis fikk Sandra tillatelse til å forlate organisasjonen med livet i behold. Hun ga livet sitt til tjeneste for Gud, og har i flere år vitnet for medlemmer av Tamiltigrene.

Anklages for terror

Det ble aldri noe formelt rettsoppgjør etter borgerkrigen. Generaler som var ansvarlige for krigsforbrytelser, ble forfremmet fremfor å bli ansvarliggjort, angivelig for å bevare freden. Hundretusenvis av ofre står tomhendte tilbake.

Fremdeles blir tidligere tamil-soldater fengslet og sendt til rehabiliteringssentre, helt uten dom. Mange utsettes for umenneskelig tortur og står uten rettigheter. Derfor står Sandras liv fortsatt i fare.

Synlig konflikt

14 år etter borgerkrigens slutt er konfliktlinjene mellom etniske og religiøse grupper fremdeles synlige. Regjeringsapparatet beskyldes av mange for passivitet og til og med for å forsterke konfliktene ved å spille på buddhist-nasjonalistiske holdninger.

I etterkant av påsketerroren i 2019 er hundrevis av uskyldige muslimer satt i varetekt, mistenkt for terror. Det samme gjelder demokratiforkjempere som har demonstrert mot økonomisk vanstyre. Sri Lanka befinner seg nå i en historisk gjeldskrise som førte til mat- og bensinmangel i 2022. Statsministeren måtte trekke seg etter voldsomme demonstrasjoner, noe som våre tamilske venner følger nøye med på:

– Regjeringen må forstå at utvikling bare kan skje dersom tamilene inkluderes, og ikke utestenges slik som nå. De unge er nødt til å flytte til Canada eller Storbritannia. Der har tamiler i det minste muligheter i livet. ■

Pastor Sandra, en av få kvinnelige pastorer på Sri Lanka, leder her en husmenighet med rundt 180 medlemmer.

» Vi, Russland, er blitt gudløse. Tilgi oss, Herre!
Mikhail Simonov

Mikhail Simonov føres inn i en rettssal i Moskva der dommen på syv år forkynnes. Foto: Antonina Favorskaya/SOTAvision

SYV ÅRS FENGSEL FOR PROTESTBØNN

Han skrev «Tilgi oss, Herre!» i en protest mot krigen i Ukraina. Nå er Mikhail Simonov (63) dømt til syv års fengsel.

TEKST: VICTORIA ARNOLD, FORUM 18

■ **Noen russere fortsetter** på religiøst grunnlag å protestere mot Russlands krig i Ukraina. Flere av dem blir arrestert og bøtelagt for å ha brutt krigstidslover som straffer «diskreditering» av de væpnede styrkene. Noen stilles nå også for retten. Den første er allerede dømt til syv år bak murene.

Den 30. mars ble Mikhail Simonov ført frem for dommeren i en domstol i Moskva. I to korte meldinger i sosiale medier hadde han i mars 2022 fordømt angrepene mot storbyene Kyiv og Mariupol. Blant annet skrev han: «Drap på barn og kvinner. På Kanal 1 synger vi sanger. Kanal 1 er en Putin-tro TV-kanal. Vi, Russland, er blitt gudløse. Tilgi oss, Herre!»

Simonov ble funnet skyldig i å ha spredt «falsk informasjon» om hæren, på basis av «politisk hat». Syv år i fengsel skal etterfølges av fire års forbud mot flere aktiviteter på internett. Han er dømt etter straffelovens paragraf 207.3. Få uker etter at den fullskala invasjonen var i gang, signerte president Putin dette og flere andre straffebud og økte straffene for å prøve å knekke kritikere.

Simonov har sittet i Etterforskningsfengsel nummer 5 i Moskva siden november 2022. Han fortalte retten

Anna Chagina er bøtelagt og risikerer tre års fengsel for kristen krigsprotest. Foto: Privat

at han under fengselsoppholdet hadde opplevd sterkt forhøyet blodtrykk og alvorlig hodepine. Flere ganger hadde han mistet bevisstheten. Advokaten forteller at det høye blodtrykket har ført til en hjertelidelse.

Bøtelagt for fredssønske

Musikeren Anna Chagina i Tomsk i Sibir er tiltalt etter straffelovens artikkel 280.3. Paragrafen skal straffe «offentlige handlinger som tar sikte på å diskreditere bruken av Russlands væpnede styrker.»

Rettsaken startet i mars og fortsatte i april. Da Magasinet gikk i trykken var det ikke klart når dommen ville falle. Chagina risikerer opptil tre års fengsel eller en bot på 300 000 rubler, tilsvarende drøyt 41 500 kroner.

Chagina deltok 20. mars i fjor i en demonstrasjon i hjembyen Tomsk i Sibir. Hun fikk 45 000 rubler i bot, tilsvarende tre månedslønner. Årsaken var en plakatt påskrevet «Salige er de som skaper fred».

Men Chagina stoppet ikke. Hun har på fredelig vis protestert mot krigen også på det russiske sosiale mediet VKontakte. Musikeren publiserte noen tekster fra den ortodokse filosofen Nikolay Karpitsky. Han ledet noen år «Tomsk regionale anti-fascistiske komite» før han flyttet til Slovyansk i Ukraina i 2012. Siden den fullskala invasjonen startet har han regelmessig diskutert krigen fra et kristent perspektiv i videoer på YouTube. Noen av disse har Chagina delt.

Siden Anna Chagina, ifølge påtalemyndigheten, gjentok «lovbruddet» før 12 måneder var gått, ble hun dratt for retten, tiltalt for gjentatte ganger å ha «diskreditert» hæren. Nøyaktig hvilke tekster som har utløst tiltalen, er ikke klart.

«Kvelende»

Chagina sier at hun etter at hun ble bøtelagt for plakaten «Salige er de som skaper fred», mange ganger «vendte

” Salige er de som skaper fred.

Anna Chagina som nå risikerer tre års fengsel

seg til disse Kristi ord. Jeg innså at det å skape fred begynner med det en person har i hjertet».

Hun sier også: «Fra øyeblikket krigen startet, begynte jeg aktivt å lære hva andre kristne tenker om krigen. En ubehagelig overraskelse var at hat, splittelse, smerte og frykt, som usynlige fiender, kommer fra overalt. Tanken på at det er prester som velsigner folk til å drepe, er veldig vanskelig, uutholdelig og kvelende. Det er forferdelig å se at en betydelig del av den russisk-ortodokse kirken er fanget av avgudsdyrkelse overfor staten og en etnisk gruppe. Dette begynte ikke 24. februar [2022], men har dessverre pågått i århundrer. Det er enda vanskeligere for meg å forstå at det blant russisktalende protestanter også er dem som ser jordiske autoriteter som viktigere enn evangeliet.»

Hun sier at «det er vanskelig å ta det første skritt i kjærlighet, men det er vårt ansvar».

Politiet ransaket hjemmet hennes i slutten av november. Siden 1. desember har hun hatt portforbud om natten, restriksjoner på å sende og motta korrespondanse, forbud mot å bruke internett og forbud mot å delta på store samlinger. En fotlenke registrerer alle hennes bevegelser.

Det femte bud

Den ortodokse presten fader Ioann Kurmoyarov står også for retten for å ha kritisert krigen på religiøst grunnlag. Han tilhører ROCOR – Russian Orthodox Church Outside Russia – som ikke er under Moskva-patriarkatet.

Han har sittet i varetekt siden han ble arrestert i St. Petersburg i juni fjor. Fader Ioann er anklaget etter samme paragraf som Mikhail Simonov - for «å spre falsk informasjon om (...) den russiske føderasjonens væpnede styrker».

I Moskva fikk altså Simonov syv års fengsel. Nå venter fader Ioann på sin dom. ■

Les mer

Les en lengre utgave av denne artikkelen på engelsk hos Forum18 News Service. www.forum18.org

PRESTER SPORLØST FORSVUNNET

Presten Bohdan Heleta og Ivan Levytsky er sporløst forsvunnet. Foto: Donetsk Exarchate

Tre prester er sporløst forsvunnet. Gudshus raides og stenges. Bibliotek renses for «ekstremisme» i russisk-okkuperte deler av Ukraina.

TEKST: FELIX CORLEY, FORUM 18 NEWSSERVICE

■ **De to gresk-katolske** prestene hadde bestemt seg for å bli værende hos folket sitt etter at brutale russiske styrker hadde okkupert i Zaporizjzja-regionen i sørøstlige Ukraina. De tjente både de gresk-katolske og de gresk-ortodokse samfunnene i Berdyansk.

– De ville gi litt lys og håp til mennesker under okkupasjon, ifølge erkebiskop Sviatoslav Shevchuk.

Frykter tortur

Russlands nasjonalgarde (Rosgvardiya) kom den 16. november. De arresterte prestene Ivan Levytsky og Bohdan Heleta. Siden har ingen hørt fra de to. Kirkens egne aner ikke hvor de er, heller ikke om de er i live.

Det er snart seks måneder siden de forsvant.

– De ble arrestert. Noen militære gjenstander ble plassert i kirken, og prestene ble beskyldt for illegal oppbevaring av våpen, sier erkebiskopen. Han frykter at de to prestene er blitt torturert.

Til Forum 18 i mars sier en representant for kirken at de ikke har noen informasjon om de to arresterte og bortførte prestene, men at de «håper prestene er i live og at de snart vil bli satt fri».

De kastet ut alle kirkens eiendeler, også all vår kristne litteratur, inkludert bibler.

Baptistpastor Nosachov

Representanter for den russiske nasjonalgarden, okkupasjonspolitiet, hærens kommando og den russiske regionale administrasjonen nekter å svare når Forum 18 spør hva som har hendt med de to prestene.

Artyom Sharlay, som leder avdelingen for religiøse organisasjoner i okkupantmaktens administrasjon, har i intervjuer med russiske media langet ut mot «religiøse sekter» som han påstår blir brukt av utenlandske «spesialtjenester» og at de gjemmer våpen i sine gudshus. Beskyldningene avvises blankt av kirkens ledere.

Alle andre gresk-katolske prester har forlatt de okkuperte delene av Ukraina – regionene Luhansk, Donetsk og Zaporizjzja.

– Noen dro for sin egen sikkerhet, andre ble tvunget til å dra, opplyser bispedømmet til Forum 18.

Stengte kirker

Den 26. januar ble fader Platon Danyshchuk i den ukrainsk-ortodokse kirken i landsbyen Dobropillya i Kherson-regionen arrestert og bortført. Forum 18 har vært ute av stand til å finne ut hvor han er, hvordan helsetilstanden hans er, om han er løslatt på ukjent sted, eller om han i det hele tatt er i live. Ingen tok telefonen de gangene Forum 18 ringte Kherson-politiet.

I januar okkuperte russiske tropper den siste av tre baptistkirker i Lysychansk i den okkuperte Luhansk-regionen. Forklarelsens kirke fikk ukrainsk registrering i 1998. Men nå har russiske okkupasjonsstyrker overtatt.

– Den russiske hæren holder til der nå, sier kirkens pastor Yuri Sisoyev til Forum 18. Han holder til i regjeringskontrollerte deler av Ukraina dit han flyktet i april 2022, et par måneder etter det brutale overfallet.

Ingen av de tre baptistkirkene i byen kan fungere. Den russiske hæren slipper ingen inn. Okkupasjonsstyret i Luhansk nekter å svare på spørsmål fra Forum 18. De bare legger på når telefonen ringer.

Brøt seg inn

Russiske og russisk-støttede styrker okkuperte Lysychansk tidlig i juli 2022. Bare dager etterpå ble Central Baptist Church – den største protestantiske kirken i byen – overtatt av okkupantene. Menn i uniformer kom. De identifiserte seg ikke og brøt seg inn med

makt. Det forteller pastor Eduard Nosachov. Han flyktet til regjeringskontrollerte deler av Ukraina på grunn av kamphandlingene.

Ved inngangen ble det satt opp et russisk flagg og et flagg for «Folkerepublikken Luhansk». Kirkens kors ble revet ned.

– De kastet ut alle kirkens eiendeler, også all vår kristne litteratur, inkludert bibler, sier pastor Nosachov. Kirken brukes av okkupasjones byadministrasjon.

I november ble en pinseleder og hans sønn – Anatolij Prkopchuk og Aleksandr – bortført fra hjemmet av russiske okkupasjonsstyrker og funnet drept i skogen utenfor Kherson øst i Ukraina.

Okkuperer Rikets sal-bygninger

Det russiske politiet i Kherson-regionen har okkupert fire av byggene – Rikets sal – til Jehovas Vitner. De begrunner det med at Jehovas Vitner ble forbudt i Russland i 2017 som en «ekstremistisk organisasjon».

Byggene har stått tomme siden 2020 på grunn av pandemien, og okkupasjonen hindret at de ble tatt i bruk igjen. Politiet har beskrevet Jehovas vitners aktivitet som «destruktiv». Organisasjonen er beskyldt for å «propagandere anti-ortodokse ideer, spre ekstremistisk litteratur og avvise regionens inntreden i Russland». De som nå eventuelt tiltales for aktivitet som Vitner, risikerer lange fengselsstraffer.

Okkupantmakten understreker at det er russisk lov som gjelder i de okkuperte delene av Ukraina. Så langt har Forum 18 ikke fått kjennskap til at noen saker hva gjelder trosfrihet er brakt inn for retten.

Okkupasjonsmyndighetene både i «Folkerepublikken Luhansk» (LPR) og «Folkerepublikken Donetsk» (DPR) renser bibliotekene for «ekstremistisk litteratur». Mange av bøkene handler om Ukrainas historie på 1900- og 2000-tallet, inkludert bøker av religiøse ledere. Alle bøker om ukrainsk nasjonalisme stemples som «ekstremistisk» og fjernes.

Putins makt rammer over alt. ■

Les mer

Les en lengre utgave av denne artikkelen hos Forum 18 News Service.
www.forum18.org

Koptiske kristne i Egypt tatoverer korset på håndleddet som tydelig symbol på sin tro.
Foto: Bjørn A. Wegge

Lovsang i skjul for forfølgerne

■ **Vi har alle sunget** den bevægende aftensalmen om den dag som er til ende, hvor folkeslag i vekselsang lover Gud for nattens ro og dagens glans (Norsk Salmebok 82o).

I denne salmen er perspektivet annerledes. Det er nemlig ikke slik at mennesker over alt på jorden kan prise Gud i åpenhet for nattens ro og dagens glans.

For noen må bønnen og lovsangen foregå i stillhet, mens de skjuler seg for sine forfølgere. Slik blander tårer seg inn i lovsangen, mens bønnen skjer med lave stemmer.

Jeg er glad for å ha bidratt til at denne salmen finnes i vår salmebok. Inspirasjonen til ordene i salmen har kommet som et resultat av mitt samarbeid med Stefanusalliansen.

Det er viktig, nå og senere, at kristne i Norge ikke glemmer sin solidaritet med trossøken som lever under vanskelige forhold.

Det er en langvarig forpliktelse, som påkaller engasjement og kunnskap. Men bønnen hører med, slik salmen formulerer den. Vi synger ikke bare for oss selv, men også for alle dem som ikke kan, av frykt for represalier og forfølgelse. ■

Kristne, kom i morgenlyset

Kristne, kom i morgenlyset, solen stråler nå i øst.
Jesus Kristus er oppstanden, syng hans pris med jubelrøst.
Følg det glade søndagsbud: La oss samles for vår Gud!

Kristne, se, når dagen våkner, mot den lyse himmelrand.
Menigheter har vært sammen i de fjerne morgenland.
De har sunget og bekjent: Jesus er fra himlen sendt.

Kristne, merk hvor tårer blandes inn i kirkens seierssang.
La en bønn for de forfulgte følge solen på dens gang,
de som fant en kristen tro og betalte den med blod.

Gud, du rettsløses forsvarer, Kristus, seierherre stor,
Ånd, som tenner troens flamme, vær hos alle dem som tror.
Du som ser og kjenner alt: La oss være jordens salt.

Når vi så i tro forenes i det ene nattverdsbrød,
bærer vi usynlig med oss alle kristnes liv og nød.
De i oss og vi i dem løftes for Guds trone frem.

Kristne, syng i morgenlyset, syng for dem som ikke kan,
syng for dem som bærer korset i de fjerne morgenland.
Syng og tal om sant og rett, syng til de og vi er ett.

(C) EYVIND SKEIE 2002

Eyvind Skeies salmer

Gjennom Stefanusalliansen har prest og salmediker Eyvind Skeie (bildet) fått anledning til å møte menigheter og mennesker som betaler en høy pris for sin kristne tro og identitet. Dette har også resultert i flere salmetekster. I Magasinet Stefanus presenterer Skeie noen av disse.

1-2023: «Du, de forfulgtes Gud»

7-2022: «Så langsomt skrider natten»

6-2022: «Jesus, om du ser oss nå»

5-2022: «Når Herren ser ut over jorden»

I KAMP MOT DIKTATURET

– Ein diktator er det same overalt, sukker to observatørar i Belarus på spørsmål om regimet til Aleksandr Lukasjenko.

INTERVJU: JOHANNES MORKEN

Lukasjenko har styrt Belarus (tidlegare: Kviterussland) sidan 1994 utan frie og rettferdige val. Presidentvalet i august 2020 blei fordømt av internasjonale menneskerettsforkjemparar og av kviterussiske menneskerettsgrupper som det «verste nokon sinne».

Ifølgje valkommisjonen vann Lukasjenko med 83 prosent av stemmene.

– Men folk snakka saman, i familiar og på arbeidsplassar. Dei kunne ikkje finna alle desse støttespelarane til presidenten, seier to Belarus-kjelder i eit intervju med Magasinet Stefanus. Av tryggingssgrunnar kan vi ikkje bruka namna deira. Vi kan heller ikkje møte dei i Belarus – dei kan ikkje visa seg saman med utlendingar. Hundretusenvis gjekk ut i fredelege protestar etter valet i august 2020, med dei største massemonstringane i landets historie: Sivilsamfunn, kulturliv, religiøse samfunn og mange truande protesterte.

Diktatoren slo til med brutal makt.

– Journalistar og menneskerettsforsvarar var dei første måla. 400 organisasjonar i sivilsamfunnet vart oppløyste. Ingen demokratiske organisasjonar som arbeider med menneskerettar er i dag registrerte i Belarus. Heile nettverket som arbeidde med menneskerettar vart knust, seier våre kjelder. Minst ein organisasjon som støttar regimet, erklærer derimot at dei arbeider med menneskerettar.

Undertrykkinga vart ytterlegare forverra etter Russlands fullskala invasjon av Ukraina i februar i fjor. Men president Lukasjenko er Putins støttespelar. Blant dei politiske fangane er leiaren Ales Bialiatski, ein av vinnarane av Fredsprisen i 2022.

Sterkt trykk

Magasinet Stefanus sine kjelder fortel at trykket er sterkt.

– Det er stor grad av sjølvensur, også i den religiøse delen av samfunnet. Mange er redde for å stå opp for rettane sine av frykt for enda verre konsekvensar.

– Kan du gje eit eksempel?

– Då eit religiøst samfunn før 2020 søkte om registrering, kunne advokatar etter avslag gå til retten med ei anke. Dei som no vil registrera seg, er derimot redde for å søkja juridisk hjelp. Dei fryktar at staten då vil visa større interesse og at dei må slutta med aktiviteten og at leiarane vil bli forfølgde med hjelp av straffelova.

Religionslova frå 2002 krev registrering av alle religiøse samfunn og statleg godkjenning for all religiøs aktivitet. Dette strir med internasjonal menneskerettslov, fastslår nyhendetenesta Forum 18, som har kartlagt overgrep mot trusfridommen i Belarus.

Det er innført ein serie reglar for kva religiøse samfunn som kan møtast, kvar dei kan møtast, kven dei kan bli leia av og kva litteratur dei kan bruka. Religiøse samfunn utan statleg registrering, er forbodne. Også religiøse samfunn som er registrerte, møter hinder.

Det er stor grad av sjølvensur, også i den religiøse delen av samfunnet.

Belarus-kjelder

Overvaking

– Digital teknologi hjelper religiøse samfunn til å nå vidare ut. Men det gjev samstundes staten betre høve til å overvaka. Dei fleste religiøse samfunn er mot Russlands krig i Ukraina. Det vert markert også i preiker og bønner. Staten åtvarar offentleg religiøse leiarar mot dette. Leiarar er blitt kalla inn til møte med regimet og fortalde kva dei kan seia, seier våre kjelder.

I juni 2022 vart den ortodokse presten Andrei Nozdrin åtvara av politiet etter at han offentleg kritiserte Putins krig i Ukraina og rolla til Belarus. Kyrkja hans forviste han til ein fjerntliggjande kyrkjelyd. Men han nektar framleis å forsvare krigen og står fast på at drap er synd. →

Det hemmelege politiet KGB har halde på namnet frå tida i Sovjetunionen. KGB overvakar politiske motstandarar og folk dei oppfatar som det. Blant desse er kyrkjelege leiarar og aktive medlemmer av religiøse samfunn. Det fortel menneskerettsforkjemparar til Forum 18.

Men KGB går, seier våre Belarus-kjelder, sjeldan direkte til religiøse leiarar. KGB instruerer derimot offentlege tenestemenn. Den øvste av desse er Kommissæren for religiøse og etniske saker, Aleksandr Rumak. Kontoret hans har ni offentleg kjende leiande tilsette berre i hovudstaden Minsk. Tre av desse arbeider berre med restriksjonar på trusfridomen.

Dei seks regionane og hovudstaden Minsk sysselset også kvar rundt 20 tenestemenn i eigne ideologi-avdelingar. Mellom anna kontrollerer dei religion, skriv Forum 18.

Avlytting

«Telefonen min blei alltid avlytta», fortel den polske katolske presten Andrzej Bulczak til Forum 18. Han er ein av mange utanlandske ortodokse og katolske prestar som er blitt tvinga til å forlata Belarus etter at kommissær Rumak har avslått søknader om vidare teneste.

– Alle leiarane av religiøse samfunn forstår at staten overvakar alt som blir sagt og gjort, også i gudstenester, seier våre Belarus-kjelder.

Som kristne trur vi alltid at Gud kan endra situasjonen.

Belarus-kjelder

– I Sovjet-tida vart det sagt at folk måtte alltid vera klar over at nokon andre hørde på telefonsamtalen. Vi er tilbake der no. Men religiøse samfunn gjer ikkje noko illegalt, religiøse leiarar er ikkje spionar. Aktiviteten er positiv for samfunnet, seier våre kjelder.

Streng sensur

All religiøs litteratur må sensurerast på førehand. Dette går parallelt med at Lukasjenko-regimet fører ein omfattande kamp mot det dei stemplar som «ekstremistisk informasjon». Informasjonsdepartementet har publisert ei omfattande liste.

– Lista er no på meir enn 530 sider og er blitt så lang at vi ikkje klarar å følgja med på kva dei føyer til. Dette er informasjon som det er forbode å ha, sitere frå, referere til eller spreia. Det kan gje administrativ internering eller store bøter. Ved gjentakning kan dette føra til kriminal-etterforskning og straffesaker også for folk i kyrkjer og andre religiøse samfunn.

«Den raude kyrkja», den katolske katedralen i Minsk, er stengt etter ein mindre brann i sakristiet 26. september 2022. Brannen framstår mystisk. Opprørspolitiet stengde av plassen framfor kyrkja tre timer før brannen starta. Byadministrasjonen eig bygget og gav 5. oktober ordre om at kyrkjelyden måtte fjerna alt dei eigde frå kyrkja. Kyrkjelyden har ikkje fått nokon tidsplan for reparasjonsarbeidet som vert sagt å vera i gang. Regimet har i årevis avslått søknader om å overføra kyrkja til kyrkjесamfunnet, melder Forum 18. Foto: Shutterstock

Innanriksdepartementet har dessutan publisert ei liste over «ekstremistiske organisasjonar og terror-organisasjonar». Dersom folk vert knytte til slike, vert dei i alle fall forfølgde med hjelp av straffelova.

– Dei religiøse samfunna i Belarus er ikkje ekstremistar, dei har aldri vore radikale, seier våre kjelder.

– Staten hevdar at alle som var med i demonstrasjonane mot valet i 2020, er ekstremistar. Men svært mange på lista har ingen teikn til ekstremisme. Det raude og kvite flagget som vert brukt som fridomsymbol, er eit tradisjonelt kulturelt symbol. Men det blei straks stempla som forbode ekstremist-symbol under demonstrasjonane.

Blant nettsidene som er stempla som «ekstremistiske» og stengt, er ei gresk-katolsk nettside, fortel Forum 18.

– Mange kulturelle og historiske nettsider vert stempla som ekstremistiske. Så fort ei nettside inneheld noko kritisk om hendingane i 2020, vert den stempla som ekstremistisk, seier våre kjelder.

«Gjev ikkje opp håpet»

Lovgjevinga for sivile organisasjonar er blitt stramma til. Lova om religiøse organisasjonar frå 2002 er derimot så langt ikkje endra.

– Men regimet seier at dei vurderer å endra den også. For den næraste framtida håpar vi berre at ikkje noko blir verre enn det alt er.

– *Korleis vil de karakterisera regimet til Lukasjenko?*

– Ein diktator er det same i alle diktatur. Noko var ei tid bra under Lukasjenko – visse delar av sosialpolitikken og kampen mot korrupsjon. Trass i det autoritære styret vart vi meir integrerte internasjonalt og litt meir opne. Men i 2020 var alt dette over. Vi hamna tilbake til dei verste tidene under Sovjetunionen. I 2022 kom så krigen i Ukraina, og undertrykkinga vart forsterka. Mange i Belarus har slektningar i Ukraina. Religiøse samfunn har tette band med Ukraina og mange også til Russland. Krigen var eit stort sjokk.

– *Har de håp om endring?*

– Som kristne trur vi alltid at Gud kan endra situasjonen. På den andre sida: Vi trur ikkje at det i nær framtid vil det skje vesentleg endring. Mykje avheng no av det som skjer i Ukraina. Det verste vil vera dersom krigen også breier seg til Belarus, noko verken folket eller regimet ønskjer. ■

” Dei religiøse samfunna i Belarus er ikkje ekstremistar, dei har aldri vore radikale.

Belarus-kjelder

Pastor Vyacheslav Goncharenko. Foto: Forum 18

KASTA UT AV KYRKJA, PASTOR FEKK SVIANDE BOT

■ **Den 17. februar** 2021 vart pinsekyrkja New Life Church i Minsk kasta ut av bygningen sin av politiet. Kyrkja blei stengt. Deretter heldt New Life gudstenester på parkeringsplassen utanfor.

Den 25. september 2022 forbaud politiet New Life å ha gudstenester på parkeringsplassen. Pastor Vyacheslav Goncharenko og pastor Antoni Bokun blei sette i varetekt. Ein dommar dømde kvar av dei til ei bot tilsvarande 1500 euro, vel 17 000 kroner, for å ha leia gudstenesta 18. september, som politiet hadde observert. Dei vart dømde for å ha brote forbodet mot å halda «massemøte eller demonstrasjon».

No møtest New Life i grupper i private heimar. Preiker vert kringkasta på YouTube. Kyrkjer med eigne bygningar let New Life frå tid til tid ha gudstenester i deira kyrkjer.

Pastor Goncharenko har også måtta betala bot tilsvarande 1500 euro for kritikk av krigen i Ukraina. ■

Vija Herefoss (t.v.) og Elisa Chavez ble tatt godt mot i FN og hos amerikanske aktører. Begge foto: Stefanusalliansen

ETTERSPURT OM TROS- FRIHET

Stefanusalliansens materiell om trosfrihet og kvinners rettigheter høster lovord på flere og flere internasjonale arenaer.

TEKST: JOHANNES MORKEN

■ – Å få så sterke og positive tilbakemeldinger var veldig gøy, sier Vija Herefoss og Elisa Chavez etter en reise til FN i New York og en rekke amerikanske aktører i Washington DC.

Siden 2019 har Stefanusalliansen arbeidet systematisk med temaet trosfrihet og kvinners rettigheter. I 2021 ble det publisert et undervisningshefte på engelsk. Det fremheves hvor viktig det er å sikre kvinners trosfrihet. Det vises hvordan kvinners trosfrihet undertrykkes på andre måter enn menns. Og det vises hvordan det ikke må være noen motsetning mellom likestilling og trosfrihet.

Kvinner og trosfrihet i FN

Nå hentes Stefanusalliansen inn som faglig aktør på mange arenaer. Chavez og Herefoss fikk i mars holde seminar under FNs Kvinnekommissjons sesjon i New York. Dette er den viktigste internasjonale møteplassen for kvinners rettigheter og likestilling. På grunn av pandemien ble det først i år mulig å holde fysisk seminar i forbindelse med Kvinnekommissjonen i New York.

– Det er økende interesse for tematikken. Det er meget gledelig, sier Chavez og Herefoss.

USA-interesse

Fra New York dro Herefoss og Chavez til Washington. I Det amerikanske utenriksdepartementet (State Department) deltok rundt 30 diplomater under en presentasjon om trosfrihet og kvinners rettigheter. Tilbakemeldingene var utelukkende positive.

I tillegg holdt de to presentasjon for en rekke aktører, blant annet for det amerikanske direktoratet for utviklingssamarbeid (USAID) og den amerikanske kommisjonen for internasjonal trosfrihet (USCIRF).

– Vi fikk høre fra flere at det Stefanusalliansen har laget, setter ord på en tematikk de lenge har strevet med å sette ord på. Vårt materiell har gitt dem knagger, sier Herefoss og Chavez.

På global scene i Genève

Mens Herefoss og Chavez var i USA, møtte generalsekretær Ed Brown i Genève to store internasjonale nettverk for trosfrihet. I nettverkene møtes ambassadører eller spesialutsendinger for trosfrihet fra til sammen 50-60 land. De planlegger arbeid for å beskytte trosfriheten internasjonalt.

Ett av nettverkene ble etablert av Canada i 2015 og arbeider mye opp mot FN. Det andre ble etablert av USA under Trump og tar i større grad opp offentlig kritikk av forholdene i enkeltland. Noen land, som Norge, er med i begge nettverkene.

Brown holdt presentasjon for det første nettverket, også han om trosfrihet og kvinners rettigheter.

– Det er meget oppmuntrende at slike nettverk gjerne vil bruke Stefanusalliansen som faglige ressurspersoner, sier Brown. ■

Ed Brown sammen med Storbritannias spesialutsending Fiona Bruce (t.v.) og Nazila Ghanea, FNs spesialrapportør for trosfrihet.

Felles glede blant studenter og gjester fra Norge. Foto: Øystein Fure Johansen

VI VIL FORTELLE VIDERE

Vi møtte unge bibelstudenter som lærer hvordan de kan dele troen i krevende omgivelser.

TEKST: ØYSTEIN FURE JOHANSEN

■ **I mars var** jeg sammen med tre andre unge voksne – Marie Ruud, Ingrid Kaldestad og Iver Honningdal – på besøk hos Stefanusalliansens partner Asia Bible Seminary nord i Thailand. Dette er en skole som driver bibel- og lederutdanning for hmong-folket, en minoritet i flere land, blant annet i Laos.

Bibelskolens nybygg ble reist med støtte fra Stefanusalliansen og drives av en av organisasjonens partnere.

Åpne armer

Også vi ble tatt imot med åpne armer av unge studenter som entusiastisk ønsker besøk. Vi fikk ha undervisning

i engelsk. Dette er folk som bare kan sitt eget språk, hmong, og studentene var meget glade for å lære å kommunisere litt på et annet språk.

Hver dag etter skoletid samlet vi oss for idrett og andre aktiviteter. Vi fikk også flere ganger sitte og lytte til elevenes fortellinger om hvor de kom fra, hva de hadde opplevd og hva de drømmer om etter de blir ferdige på bibelskolen. Det er var mange sterke historier som de var åpne om i møte med oss.

Å være kristen og hmong kan være veldig utfordrende. En elev måtte flykte fra landsbyen hun kom fra. Hun er glad for å kunne få bo på en trygg skole med et kristent nettverk, et sted hvor hun får god utrustning til å dra hjem for å tjene kirken i sitt eget land.

Bibel og bønn

Det var sterkt å møte mennesker som er så dedikerte, unge som står opp klokken halv seks om morgenen for å lese i Bibelen og be. De var klare på at de trengte opplæring slik at de kan dra hjem og være gode ledere som kan dele den kristne troen i omgivelser som kan være veldig krevende.

Vi er takknemlig – vi kom beriket hjem etter møtene med studentene. Vi har et sterkt ønske om å fortelle videre historiene vi har hørt og dele videre det sterke engasjementet de har for å dele sin tro. ■

” Vi kom beriket hjem.

Den 19. februar samla 22000 indiske kristne seg til protest mot vald og hat. Foto: Vijayesh Lal/Evangelical Fellowship of India

India: Kristen protest mot hat og vald

■ **Talet på dokumenterte** valdsangrep mot indiske kristne er nesten femdobla sidan 2014. Søndag 19. februar samla 22 000 indiske kristne frå alle kyrkjesamfunn seg sentralt i New Dehli. På fredelig vis ropte dei ut frykt

og protest på grunn av ein kraftig vekst i målretta hat og vald mot kristne samfunn i fleire delstatar.

I fjor dokumenterte den indiske menneskerettsgruppa United Christian Forum 598 tilfelle av vald retta mot kristne. Det er klar rekord. Truleg er det store mørketal.

Veksten har vore markant sidan 2014, året då India fekk si hindu-nasjonalistiske regjering leia av partiet BJP. Det året vart det dokumentert 127 tilfelle av vald. I fjor var talet nesten fem gonger så stort. Og veksten heldt fram inn i 2023. ■

Kina: Alim ute av fengsel

■ **Den uiguriske pastoren** Alimujiang Yimiti er løslatt fra kinesisk fengsel etter endt 15 års dom, melder organisasjonen China Aid.

Uigurene som er brutalt undertrykket, er hovedsakelig muslimer. Men det finnes også noen kristne. Yimiti, kjent som «Alim», konverterte fra islam i 1995. Han og hans kone Guliner ledet en huskirke.

I januar 2008 ble han arrestert for «mistanke om å oppføre til undergraving av statsmakten» og «lekk statshemmeligheter til utlandet». Den første anklagen ble droppet. I en hemmelig rettergang i 2009 ble han dømt for å «røpe statshemmeligheter for utenlandske individer». Alim hadde hatt en privat samtale med en amerikansk kristen venn. Dommen var på 15 års fengsel og 5 års tap av politiske rettigheter.

Før straffutmålingen, i april 2009, fastslo FNs arbeidsgruppe for vilkårlig forvaring at Yimitis forvaring var vilkårlig og at han var blitt varetektsfengslet på grunn av sin kristne tro.

– Vi gleder oss over at Alim er ute av fengsel. Men arrestasjonen og dommen er nok et fryktelig bevis på Kinas massive undertrykkelse, sier redaktør Johannes Morken i Stefanusalliansen. Stefanusalliansen har sendt flere appeller for Alim. ■

Alim ble løslatt i januar, men nektes kontakt med omverdenen. Foto: China Aid

Iran:

Nadarkhani ute av fengsel

■ **Den iranske pastoren** Yousef Nadarkhani var en av flere kristne fanger som ble satt fri i februar etter et større amnesti.

Nadarkhani ble arrestert første gang i 2006 – da for noen uker, uten tiltale. I 2009 ble Nadarkhani arrestert da han protesterte mot at alle elever, inkludert hans sønner, ble pålagt obligatorisk koran-undervisning på skolen. I 2010 ble Nadarkhani dømt til døden for frafall fra islam. Men i 2012 ble han frikjent. Derimot ble pastoren dømt til tre års fengsel for evangelisering blant muslimer. Siden han allerede hadde sittet tre år i fengsel, ble han satt fri.

I 2017 ble Nadarkhani dømt til ti års fengsel og to års indre eksil for å «handle mot nasjonal sikkerhet ved å utbre huskirker og promotere sionistisk kristendom».

I juli 2018 ble han hentet til soning i Teherans beryktede Evin-fengsel. I 2020 ble dommen redusert til seks års fengsel. En FN-arbeidsgruppe har fastslått at fengslingen av Nadarkhani var vilkårlig. Nå er Nadarkhani ute etter knapt fem års soning. Men ifølge Article 18 skal han fortsatt gjennom 30 piskeslag og to års indre eksil.

I et brev Nadarkhani har delt, skriver han blant annet:

«Som soldat og ydmyk Jesu Kristi tjener betrakter jeg alt jeg har opplevd i løpet av mine dager i tjeneste og utholdt i mitt hjemland Iran, som min lille del i Kristi arbeid og lidelse.

Jeg gleder meg fordi jeg opplevde Guds løfte ble oppfylt, i min tillit til Ham. Han reddet meg fra langvarig fengsel - 10 års fengsel og to års eksil – slik Han tidligere befridde meg fra dødsdommen.

Jeg vet at disse tingene skjer med meg fordi jeg ønsker å leve etter Guds vilje. Derfor ber jeg Ham om hele tiden å hjelpe meg slik at jeg kan være trofast mot Ham og utholde alt, å stå fast under alle omstendigheter og å vise ved måten jeg lever på at jeg ser frem til Jesu gjenkomst.» ■

Yousef Nadarkhani foran en kirke som regimet har stengt i hans hjemby Rahst. Foto: Article 18

Iran:

Markant vekst i arrestasjoner

■ **I et kriseår for** regimet i Iran ble langt flere kristne satt i varetekt enn året før. Det viser en årlig rapport om bruddene på trosfrihet for kristne i Iran.

Rapporten er laget av tre av Stefanusalliansens partnere – Article 18, Middle East Concern og CSW, sammen med Open Doors International.

I 2022 sonet minst 30 kristne dommer i fengsel eller var sendt i indre eksil. Det var samme antall som i 2021. Ved slutten av året satt minst 17 kristne fortsatt i fengsel med dommer opp til 10 års fengsel for anklager som «har handlet mot nasjonal sikkerhet» eller «propaganda mot regimet».

Tallet på arresterte kristne ble mer enn doblet fra 2021 – til 134 i 2022. Tallet på kristne som ble internert (varetekt), gikk opp fra 34 i 2021 til 61 i 2022.

Rapporten understreker at det å praktisere en annen tro enn sjia-islam blir «ansett som en trussel mot den islamske republikken og dens verdier».

De små minoritetene av armenske og assyriske kristne anerkjennes, men de må holde sine gudstjenester på sine egne etniske språk og i egne kirkebygg. I 2022 ble to armenske kristne dømt til 10 år i fengsel for å ha holdt gudstjenester for konvertitter i sine hjem. ■

Årlig rapport viser økning i brudd på kristnes trosfrihet i Iran.

Garness fremfører «Gåten om korset». Foto: Christine Gripsgård Lunga

Takknemlig for 'Gåten om korset'

■ **Før påske** samarbeidet duoen Garness og Stefanusalliansen om konsertene «Gåten om korset». Alle de åtte konsertene var godt besøkt. De strakte seg fra Tønsberg og kysten rundt til Trondheim. Stefanusalliansen er glade for samarbeidet som løfter frem den forfulgte kirke.

Garness består av Ingelin Reigstad Norheim og Hildegunn Garnes Reigstad.

– Vi er glade og takknemlige for en flott runde med «Gåten om korset». Det var veldig gøy å merke at konserten gjør sterkt inntrykk. Selv om det er tredje gang vi reiser på turné med dette verket, oppdager vi fortsatt nye nyanser og dybder i de flotte tekstene til Jostein Ørum, og hvor fint alt henger sammen, sier Ingelin.

Hildegunn utdyper: – Jeg har kanskje på en enda sterkere måte i år kjent på hvor viktig det er å få stå sammen med våre forfulgte brødre og søstre, og å løfte deres situasjon fram gjennom «Gåten om korset». De viser oss at herlighetsteologien ikke stemmer, men at Gud, som selv har blitt ett med lidelse og urettferdighet, går med oss uansett hva vi møter. Guds kjærlighet til oss er sterkere enn motgangen i dette livet. Håpet om det evige livet gir oss utholdenhet og retning.

Ingelin legger til: – Vi har et ansvar for å hjelpe dem som lider, både praktisk og i bønn. Jeg er derfor så takknemlig for det viktige arbeidet som Stefanusalliansen driver, og at vi kan få «hekte oss på det». ■

Tror på opplæring for trosfrihet

■ **Sajid Christopher**, som leder Stefanusalliansens partner i Lahore i Pakistan, sier han har sterk tro på at opplæring i trosfrihet og sameksistens vil gi resultater også i Pakistan.

– Men vi vet vi får motstand. Ekstremistiske krefter som også har våpen, vil ikke ha forandring, sa Christopher under et besøk i mars. Han har tatt initiativ til religiøs dialog. Det krever tålmodighet.

– Noen som inviteres, kommer. Noen kommer ikke. Noen sier at de kommer, men kommer ikke. Noen sier noe annet i møte med andre religiøse ledere enn på tomannshånd med oss. Dialog er møysommelig og tar tid, men er helt nødvendig, sier Christopher.

I hans samfunn blir mange kristne og hindujenter bortført, tvangskonvertert og tvangsgiftet med muslimske menn. Jentene opplever fysiske og psykiske overgrep.

– Bare et mindretall står for dette. Men dessverre bryr flertallet seg ikke. De lever med at dette ikke gjelder dem og er ikke bevisst på det som rammer kristne, sikher eller hinduer. Men vi har fått noen muslimske ledere med på offentlige protester. Det viser at det nytter, sier Christopher. ■

Sajid Christopher (i midten) i samtale med Øystein Lyngrøth fra menighetsrådet og Ed Brown fra Stefanusalliansen under et møte i Nordstrand menighet i Oslo. Foto: Marianne Haugerud

Rettferdighet for de som lider,
kan skimtes når vi **ser** hva som foregår.

urett

kamp

trosfrihet

forfulgt

fengslet for sin tro

tortur

håp

BREV FOR TROSFRIHET

kjærlighet

på flukt

rettferdighet

menneskerettigheter

dødsdømt

frihet

SKANN med mobilkameraet ditt her

PÅ E-POST
fra Johannes Morken

PÅMELDING

SE HVA SOM FOREGÅR

Bli abonnent på BREV FOR TROSFRIHET på e-post.

Få siste nytt fra kampen for trosfrihet i verden, det viktigste fra nyhetsbildet og Stefanusalliansens partnere rett i din e-postkasse. Meld deg på webadressen: kampanje.stefanus.no/brev-for-trosfrihet/ eller skann over QR-koden med mobilkameraet ditt og registrer deg på nettsiden. Du vil motta nyhetsbrevet ca. hver 14. dag. Abonnementet er **GRATIS**, og du kan når som helst melde deg av. **Takk for at du bryr deg om de forfulgte!**

Pastor Tonys tenåringsønn Shahan viser frem arrene etter å ha blitt angrepet av naboer blendet av religiøst hat. Foto: Eva Frydenborg.

Sri Lanka rives i filler av religiøst hat:

Vil du bidra slik at de unge kan få et hjertelag for fred og forsoning?

En voldsom økning i religiøs ekstremisme på Sri Lanka skaper hatefulle vrangforestillinger om mennesker med en annen tro. Hindunasjonalister og muslimske ekstremister retter aggresjonen mot kristne. Buddhistisk nasjonalisme fyrer opp under hat mot alle religiøse minoriteter, men særlig muslimer. **I alle leirer er det de unge som rekrutteres til hat og fiendskap. Behovet for et annet og forsonende budskap til unge er akutt!** Les mer på s.4 - 5 i magasinet.

Stefanusalliansen støtter NCEASLs (National Christian Evangelical Alliance of Sri Lanka) kamp mot hat og usannheter som spres som ild i tørt gress med ungdom som målskive. De jobber målrettet for at unge skal læres opp til å respektere og forstå hverandre i stedet for å bruke vold, og bruker sosiale medier til å løfte opp trosfrihet som løsningen til fred.

Vil du være en fredsskaper og forhindre at religiøst hat får spre seg på Sri Lanka?

En gave fra deg vil bidra til sannhet, forsoning og fred blant unge.

GAVEEKSEMPEL:

Spons én rapportør av trosfrihetsbrudd:

275 kr

GAVEEKSEMPEL:

Én ukes ungdomskurs om trosfrihet:

590 kr

GAVEEKSEMPEL:

2-ukers kampanje om trosfrihet på sosiale medier:

1220 kr

v:pps

til **19013**
- merk med:
forsoning

Gi en gave til gavekonto:
3000 14 57922
- merk med:
forsoning